

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכר
למזיון

הארי ההי

פנינים נפלאים מתורתנו של

המהרש"א זינץ

הגאון הביאריה לייב צינץ זי"ע מפלאצק

גיליון קע"ב, פרשת מסעי תשפ"ב

מכון להוצאה הדרשה ומפוארת
של ספרי מהרש"א זינץ זי"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

לפיכך, שם בפרשת בא כאשר השם יתברך מודיע מראש את כל אשר יתרחש במשך גאולת מצרים, וקריעת ים סוף בכלל זה, אכן נאמר "ובכל אלהי מצרים" ואפילו גם "בעל צפון", אבל כאן הרי הכתוב מדבר רק באשר נתרחש בשעת מעשה - "בחמשה עשר לום לחדש הראשון" - שאז עדיין נשאר "בעל צפון" ולכן לא נאמר כאן "ובכל".

לפיכך אמר יתרו אחרי קריעת ים סוף: "עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהים, כי בדבר אשר זדו עליהם" (שמות יח, יא) - שהרי בעצם קשה, מה ראה בנס קריעת ים סוף משום הוכחה משכנעת יותר מבכל האותות והמופתים?
אלא, יתרו הרי היה בשעתו כומר לכל מיני עבודות זרות, ובראותו כי "בעל צפון" נשאר מכל אלילי מצרים, נתעוררו בו ספקות שמא באמת יש בו ממש, אך משראה אחרי קריעת ים סוף שלא נשאר "בעל צפון" אלא כדי להמריץ את המצרים כי ירדפו אחרי בני ישראל אל הים, ושם יבואו על עונשם מידה כנגד מידה ("בדבר אשר זדו עליהם"), ואחר כך הקיץ גם עליו הקץ - נענה ואמר: "עתה ידעתי כי גדול ה' מכל אלהים שאפילו "בעל צפון" אין בו ממש.

ברכת השיר-הגדה של פסח

ברכה מיוחדת שיהיו הערים 'רק לשבת' ולא לערי מקלט
צו את בני ישראל ונתנו ללזים מנחלת ארצותם ערים לשבת וגו' והיו הערים להם לשבת (לה, ב-ג).
לשם מה חוזר הכתוב על 'ערים לשבת' פעמיים?
ברם, הרי ערי הלויים, הלא שימשו בעת ובעונה אחת גם ערי מקלט לרוצחים בשוגג, והשם יתברך הרוצה לראות אך טוב בישראל אומר איפוא: מי יתן ולא יקרו מקרים כאלה, ולא תהייה הערים הללו מקום המוכן לפורעניות, כי אם רק "ערים לשבת" ללויים בלבד.

מלא העומר

ביאור נפלא מדוע לא כתיב ו'בכל' אלהים עשה שפטים
ובאלהים עשה ה' שפטים (לג, ד).
בפרשת בא (שמות יב, יב) נאמר "ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני השם", ולמה איפוא לא אמר הכתוב גם כאן: "ובכל אלהים עשה ה' שפטים"?
ברם, בפרשת בשלח אומר רש"י שמכל אלילי מצרים נשאר רק "בעל צפון", כדי להטעות את מצרים שיסמכו עליו וירדפו אחרי בני ישראל אל הים, ושם יבואו על עונשם. משמע איפוא, כי לאחר קריעת ים סוף הושמד גם בעל צפון.

על דרך הדרוש

היסורים בימי הגלות מסמנים - שישועה קרובה לבוא

באו עליו עד שחשך משחור תארו והיה מראהו רע ומר. והנה לאחר תקופה ארוכה באו עליו ייסורים קשים ומרים במיוחד - אותם אלו שאמרו לו הרופאים שבואם מרמז דווקא על ישועתו הקרובה.
וכבוא אותם ייסורים, הרי בן המלך תחת לבכות ולזעוק מרה, החל רוקד ושר. סובביו חשבו שנתבלעה עליו דעתו - לשמחה זו מה עושה, כאשר עודו אפוף ייסורים כה מרים הרי הוא מרקד ושר. אך הוא השיב לתמיהתם, הלא עתה יודע אני כי נשלמה סאת יסוריי וקרובה ישועתי לבוא, ואיך לא אשר ואזמר.
והנמשל - לבני ישראל בהם נתקיים הפסוק "וישמע ישורון ויבעט", עלו ונתכסו בחטאים חמורים עד שכמעט נגדשה הסאה מעוונותיהם וחלילה עלולה לבוא עליהם כליה. אך אז ברוב רחמיו - קבע ה' שילכו לגלות להתמרק מחטאיהם. ואילו הנביאים נתנו לישראל סימן שאם חלילה יחרב בית המקדש, הרי זה הסימן כי כבר נשלמה סאת ייסוריהם וחטאם קרוב להתכפר והם עומדים לשוב אל נחלת אבותם.
והוא שראה אסף את חורבן הבית והיה אומר **מזמור** - שכבן המלך בבוא עליו הייסורים הקשים מכל, אף אסף בראותו את חורבן בית המקדש כאשר **באו גוים בנחלתך וטמאו את היכל קדשך**, והרי הוא משורר ואומר, הנה באו הסימנים שנתנו הנביאים כי קרובים חטאינו להתכפר ונשוב אל הקב"ה כבראשונה.
קומץ המנחה - פרשת דברים

מזמור לאסף אלקים באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך שמו את ירושלם לעינים (תהלים עט, א).
מעשה במלך שלו בן יחיד ומפונק. לרוב תפנוקיו של הבן לא חסכו ממנו דבר מכל אשר איוותה נפשו, באוכל ושתייה, במאכלים שמנים וממתקים והוא השמין ותפח עד שבא לידי חוליים קשים ומרים.
כינס המלך את רופאיו לראות מה יעשה בבנו יקירו למען ירפא ממחלתו. בדקו הרופאים את הבן המפונק ועב הבשר והגיעו למסקנה פה אחד, כי לרוב משמניו עלול הוא ללקות במחלת לב חמורה. ולפיכך כדי שירפא עליו לגלות מבית אביו לארץ רחוקה, שם יסבול ייסורים קשים ומרים, וכן יכוהו שם מכות נאמנות ורק כך יתדלדל בשרו ויכחשו משמניו וכך תעלה רפואה למכתו ולא ימות.
בן המלך שמע והתחלחל. אמת - אף הוא חפץ להתרפא, אך אמר לרופאיו, חושש אני שמא לא אעצור כח לעמוד בייסורים הקשים ואמות מחמתם. ואם כן, מה בצע שאלך לגלות שכזו לשם רפואה אם עלול אני למות בה. ואילו הרופאים שמעו את חששותיו, אך הרגיעוהו שאף בהיותו בארץ גלותו ישגיח עליו אביו בעינא פקיא לראות שלא ימות מהייסורים הקשים והמרים. ואף הוסיפו ונתנו לו סימן לייסורים מסויימים קשים ומרים, שכאשר אלו הם שיגיעו אליו - ידע שכלתה סאת סבלו וקרובה רפואתו וחזרתו לבית אביו.
ואכן בן המלך יצא לגלות בארץ מרחקים. ייסורים קשים ומרים

פניני המהרא"ל על פרקי אבות

- פרק ג' -

את שנתתי ולא יותר שהרי ללווה שלם בדיוק את שקיבל ואף פרוטה לא יותר כדי שלא יהא זה ריבית!
לכן אמר התנא שאתה ושלך שלו, כלומר אין לך לחשוש, שהרי ריבית שייכת במלוה דבר מה משלו, אבל הנותן לאדוניו את שלו, אין בזה משום ריבית. שהרי כל אשר לנו שייך לה' יתברך.

רק אחרי שקיבלו ישראל את התורה ראו כמה חביבה היא

חביבין ישראל שניתן להם כלי חמדה, וכו' (פ"ג משנה י"ד).
התורה היא כלי חמדה, ואין לשאול אם היא כלי חמדה מדוע סירבו לקבלה וכפה עליהם את הקב"ה הר כגיגית. כי הכל עמו הוא אכן נחמד ונעים, אלא שעם ישראל לא ידע את מעלתו ולכן סירב לקבלו. רק אחרי שקיבלו את התורה למדו להכיר במעלתה ולשמוח בקבלתה.

זה ההסבר במאמר המשנה חבה יתירה נודעת להם, כי רק מחמת החיבה היתרה זכו לקבל את התורה למרות שסירבו בתחילה ואז נודע להם גודל מתיקותה.

ההסבר בזה הוא, כי בהיות בני ישראל במצרים בשבי ובגלות, היה נדמה להם כי העיקר הוא ההליכה אחרי ההבל הגשמי, לקבל תרי"ג מצוות הגורמות אושר ושכר רוחני עד אין קץ, היה קשה עליהם מאד.

שהרי לפני קבלת התורה שכל מצוותיה מעדנות את הנפש והגוף, שהרי למשל: אסור לאכול מאכלות אסורות, ואין לאכול לפני התפילה, והתורה מצווה להתעטף בציצית ולהניח תפילין שעליהם נאמר בזוהר שהמעוטר ומעוטף בהם יש לו דיוקן המלך! ולפני האכילה נוטלים ידים שהטילה גורמת לטהרה.

כך יש מצוות רבות שעשייתן גורמת לטהרת הגוף והנפש, אבל לפני קבלת התורה כשבני ישראל היו אסורים בחבלי הגוף, לא חפצו בה עד שכפה עליהם ה' הר כגיגית.

רק אחרי שקיבלו את התורה וקיימוה, או אז ראו עד כמה היא עריבה ומתוקה למקיימיה, ונתברר להם שהיא אכן כלי חמדה.

ביאור הלשון 'נותנים' - דמשמע שזה 'מתנה'

כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ והפורק ממנו עול תורה נותנין עליו עול מלכות ועול דרך ארץ (פ"ג, מ"ה).

יש לשאול, מדוע המשנה אומרת זאת בצורה כה נחרצת, כי כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול דרך ארץ? הלא ישנם תלמידי חכמים שנמצאים בצרה ובמצוקה ויש עליהם עול גדול. וכן להיפך, לא חסרים פורקי עול שמהלכים כציפור דרוו, ואין שום עול ומשא נתון על צווארם.

עוד יש לשאול מהי הלשון 'נותנין עליו עול דרך ארץ'? נותנים הרי היא לשון מתנה, והרי הטלת העול אינה מתנה, ראוי היה יותר לומר 'מטילין עליו עול דרך ארץ', שזו לשון של דבר שנעשה בעל כרחו.

התשובה היא, כי המשנה לא מדברת על כל העולם, אלא על אותם אנשים להם יש סיעתא דשמיא שלא לחטוא. והנה לאנשים כאלו ראוי שיהיה עליהם טורח גדול ויגיעה שהרי שנינו שיגיעת תורה עם דרך ארץ משכחת עוון, אלא שאדם כזה אם יטיל על עצמו עול תורה, הרי שיזכה להינצל מהיצר אך מבלי עול דרך ארץ שיעבירו ממנו.

אך מי שנגזר עליו שתהיה לו סיעתא דשמיא להינצל מהיצר הרע, אך עול תורה אינו מקבל על עצמו, הרי שלו נותנים במתנה עול דרך ארץ, וזו מתנה עבורו שהרי בזכותה ניצל מהיצר הרע.

הנותן צדקה מקבל מה' יתברך כנפל כפליים

תן לו משלו שאתה ושלך שלו (פ"ג מ"ז).

כשאדם נותן צדקה, הרי שהיא נקראת הלואה לה' כפי שכתוב בפסוק (משלי יט, יז) 'מַלְוֶה ה' חוֹנֵן דָּל', ובגמרא נאמר שכביכול נאמר על ה' 'עבד לזה לאיש מלוה'.

יכול אדם לחשוש, אם הצדקה היא כהלואה, אולי אקבל רק

פניני ישועות

הקוויטל שלא נשלח... ופעלה ישועות

קוויטל לציון הצדיק כדי שיוזכר שמו לטובה ביום המסוגל. שנה שעברה - מספר הרב קרמר - מילאתי את הקוויטל כמידי שנה בשנה, והנחתי אותו בארון ספרים באחד המדפים העליונים כדי לשמור עליו עד שישלח. אך בשל הטרדות שהיו לי באותה תקופה נשכח הדבר מליבי ונשאר הוא שם כשהוא מעלה אבק.

והנה עכשיו לפני כמה ימים, מצאתי בטעות את הקוויטל מונח שם בארון, ולתדהמתי רואה אני דבר פלא. אני קורא את הקוויטל שכתבתי כמעט לפני שנה, ורואה שכל השמות הבקשות שנכתבו, כ-ו-ל-ם נושעו.

אין זה כי אם הוכחה נוספת, על כוח ההבטחה הגדולה שהבטיח רבינו - מסיים הרב קרמר.

הרב י. קרמר מתגורר במודיעין עלית, וכבר כמה שנים שיש לו הוראת קבע פעילה למכון. הכול התחיל כשמצבו הפיננסי היה קשה במיוחד, אחר שאשתו הייתה מחוסרת עבודה תקופה ארוכה, עד שהגיע המצב לכך, שהיו הם צריכים לקבל תרומות מאנשים כדי שיהיה להם אוכל ובגדים בבית.

באותה תקופה גילה מיודענו את העלון הנפלא של מכון הרב צינץ, ובו ראה את עשרות סיפורי הישועות המתפרסמים שם, והחליט שגם הוא ינסה. התקשר למכון ופתח הוראת קבע של שבעים ושנים שקלים - כשגם הוא אינו בדיוק כיצד יצליח לשלם את החודש הראשון בהוראת קבע.

מיד לאחר מכן מצאה אשתו עבודה מכובדת, ואיך שהוא החיים חזרו למסלולם. בראות מיודענו את הסגולה הנפלאה, לא ביטל את הוראת הקבע והקפיד מאז בכל שנה לשלוח

08-864-89-89

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום
צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו